

Сучасні методики навчання предметів мовно-літературної освітньої галузі в НУШ

Сергій Омельчук

доктор педагогічних наук, професор

27 жовтня 2024 року

Івано-Франківський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти

ВАЖЛИВО

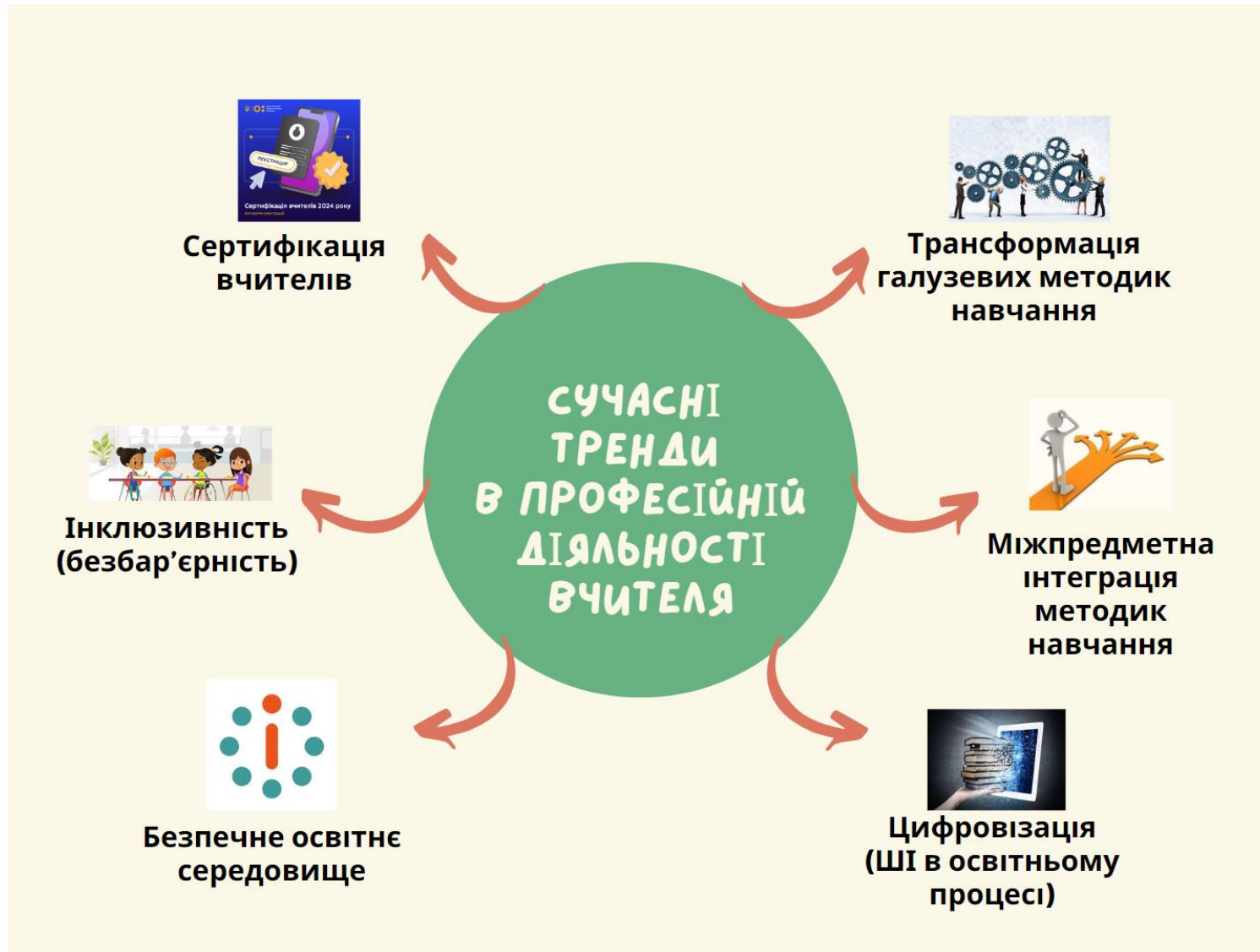
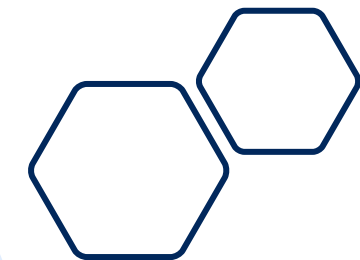
не лише знати про тренди розвитку національної шкільної освіти, а й успішно втілювати їх у систему навчання в умовах динамічного світу

~~удосконалення
осучаснення
реорганізація~~

трансформація

ЯКІСНІ ЗМІНИ «ПРАВИЛ ГРИ»

моделювання нових підходів і технологій навчання, що відповідатимуть потребам наступних п'яти-десяти років

 Designer

 Designer

 Designer

СХВАЛЕНО
розпорядженням Кабінету Міністрів України
від 14 квітня 2021 р. № 366-р

НАЦІОНАЛЬНА СТРАТЕГІЯ із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року

БЕЗБАР'ЄРНІСТЬ – загальний підхід до формування та імплементації державної політики для забезпечення **безперешкодного доступу** всіх груп населення до різних сфер життєдіяльності.

1. **Архітектурна безбар'єрність:** Вона стосується проектування та будівництва споруд, будівель та міського середовища таким чином, щоб забезпечити легкий доступ для всіх людей, включаючи інвалідів та людей з обмеженими можливостями.
2. **Інформаційна безбар'єрність:** Це стосується доступу до інформації для людей з різними обмеженнями, наприклад, надання альтернативних форматів інформації для сліпих та слабоворих, аудіо-та текстових версій для глухих та глухонімих тощо.
3. **Технологічна безбар'єрність:** Це означає створення програм, веб-сайтів, мобільних додатків та інших технологічних засобів таким чином, щоб вони були доступні та використовувались людьми з різними потребами та здібностями.
4. **Соціальна безбар'єрність:** Це спрямовано на вирішення соціальних перешкод, які можуть виникати через стереотипи, упередження або недооцінення можливостей людей з обмеженими можливостями.
5. **Транспортна безбар'єрність:** Це забезпечення доступності транспортних систем для всіх, включаючи людей з інвалідністю, молодих дітей та літніх людей.

➡ Напрямок 1. **Фізична безбар'єрність**

➡ Напрямок 2. **Інформаційна безбар'єрність**

➡ Напрямок 3. **Цифрова безбар'єрність**

➡ Напрямок 4. **Суспільна та громадянська безбар'єрність**

➡ Напрямок 5. **Освітня безбар'єрність**

➡ Напрямок 6. **Економічна безбар'єрність**

**інклюзивне середовище –
це передумова
безбар'єрності**

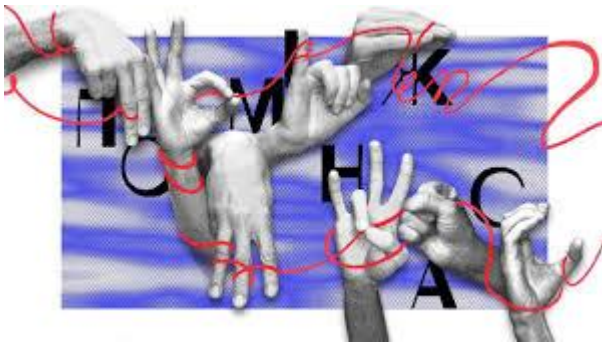

**безбар'єрність – це
передумова інклюзивного
середовища**

Безбар'єрність

Інклюзія

Освітнє середовище, що **НЕ СПРИЯЄ** розвитку інклюзії, **створює бар'єри** для учасників освітнього процесу

Основні виклики:

- ➔ тотальна диджиталізація
- ➔ прискорені темпи зростання знань
- ➔ динамічні зміни необхідних професійних навичок і компетенцій

Національний інститут стратегічних досліджень (2019)

<https://niss.gov.ua/doslidzhennya/gumanitarniy-rozvitok/transformaciya-osvitnoi-sferi-u-suchasnomu-sviti-ta-perspektivi>

2020 Вихід із зони узвичаєності й комфорту
2022 в зону ризиків і викликів

- ➔ реалії війни й масштабних потрясінь
- ➔ спотворена демографічна ситуація
- ➔ освітня міграція й еміграція українців

Виклики галузевого характеру

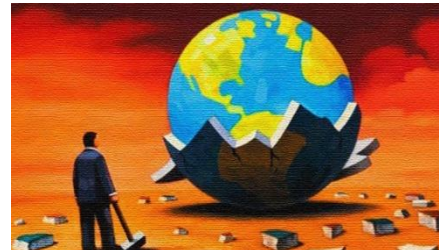
- ➔ зміна ціннісних орієнтирів базової середньої освіти, зокрема предметів усіх освітніх галузей
- ➔ реалізація компетентнісного потенціалу освітніх галузей (спроможність формувати всі ключові компетентності через розвиток умінь і ставлень та базові знання на уроках)
- ➔ визначення нових вимог до обов'язкових результатів навчання на основі компетентнісного підходу
- ➔ моделювання нових механізмів оцінювання як частини навчання, а не контролю результатів
- ➔ запровадження концепції «Нова українська школа»
- ➔ **ключові зміни в психічному й особистісному розвитку цифрового покоління альфа-дітей**
- ➔ розвиток онлайн-освіти в різних форматах: дистанційне навчання *D-learning* (distance learning), змішане навчання *B-learning* (blended learning), мобільне навчання *M-learning* (mobile learning)

Ключові зміни в психічному й особистісному розвитку цифрового покоління альфа-дітей

життя в усережжі, як результат – залежність від технологій

інше сприйняття часу і простору: відчуття відсутності кордонів (географічних і соціальних)

кліпове мислення

багатофункційність, як результат – недостатня концентрація уваги

Методика клік-опрацювання й усвідомлення матеріалу

фрагментарність

візуалізація

аргументованість

google / гугл / г'угл ?

Новітні запозичення з англійської мови (**англізми**)

**НЕ ВИКОРИСТОВУЙМО В ОРИГІНАЛЬНОМУ ЛАТИНСЬКОГРАФІЧНОМУ НАПИСАННІ,
а адаптуймо до засобів української графіки**

щотижня надавати **фідбек**

щотижня надавати **feedback**

працювати в режимі **офлайн**

працювати в режимі **offline**

надсилати на корпоративний **імейл**

надсилати на корпоративний **email**

диджитал-трансформація освіти

digital-трансформація освіти

ГУГЛ чи ҐУґЛ?

Літеру **г** пишемо в українських словах,
а також у загальних та власних назвах
іншомовного походження на місці **h, g**

goodle → гугл

goodle → ~~гуґл~~

Google

гугл-диск
гугл-форма
гугл-таблиця
гугл-клас
гугл-опитування
гугл-перекладач

Трансформаційні процеси

Трансформація структури сучасного уроку

Запровадження активних методів навчання

Використання компетентнісних завдань, створених на основі практичних ситуацій, що передбачають аналізування, синтезування й оцінювання інформації

Зміна пріоритетності засобів навчання

Трансформація оцінювання результатів навчання

Зміни в системі професійного розвитку вчителя

Дякую за увагу!

Слава Україні!
Слава Збройним Силам
України!

Сергій ОМЕЛЬЧУК

 omegas1975@gmail.com

 www.omelchuk.ks.ua